

Π. Α. Λ. Η. Σ. Α. Ν. Α. Μ. Ν. Η. Σ. Β. Ι. Σ.

Ραδιοφωνική έκπομπή διά τήν : 6ην
'Οκτωβρίου, 1973, ημέραν ΚΥΡΙ
ΑΚΗΝ και ὥραν : 20.05 - 20.35

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ και ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδᾷ ἡ ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

ΓΙΑΝΝΙΟΥΚΑΚΗΣ 'Αγαπητέ μου Γιάνκο, τήν περασμένη ἐβδομάδα μιλούσαμε γιά
τήν πρώτη κοσμική ἐκδήλωσι τῆς παλαιᾶς 'Αθήνας, στήν ἐποχή
τοῦ "Ψθωνος στα 1835...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί, τόν περίφημο χορό πού ἔδωσε στό σπίτι της ἡ φαναριώτισσα
κυρία Βλαχούτση.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβῶς. Δέν θά εἶχες λοιπόν περιέργεια νά μάθης πῶς ἦτανε
τό ἐσωτερικό τοῦ συνηθισμένου ἀθηναϊκοῦ σπιτιοῦ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ασφαλῶς θά τήν εἶχα αὐτήν τήν περιέργεια, ἐάν ὑπάρχει πουθενά
τέτοια περιγραφή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο βαυαρὸς ὑπολοχαγὸς Χριστόφορος Νέζερ, ὁ πρῶτος διοικητής
τῆς 'Ακροπόλεως, ἔχει στ' 'Απομνημονεύματά του, πολλές τέτοιες
περιγραφές, ὄχι μόνο γιά τὰ ἀθηναϊκά σπιτία, μά και γιά τὰ
σπιτία τῶν ἐπαρχιῶν, πού εχουνε μεγάλο ἐνδιαφέρον. Διάβασε ἐδῶ
Γιάνκο μου μιά περιγραφή ἀπό ἀθηναϊκό σπίτι τοῦ 1835.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό κύριον δωμάτιον τῆς οἰκίας, ἦτο μιά μεγάλη αἴθουσα μέ κύριον
στόλισμά της μίαν μαρμαρίνην ἐστίαν, λεγομένην κοινῶς τζάκι.
Γύρω γύρω, εἰς τοὺς τοίχους ὑπῆρχον τουρκικά ντιβάνια ἀρκετά
~~ἀρκετά~~ εὐπρεπῆ και μαλακά ἐπί τῶν ὁποίων ἐκαθήσαμεν. Μᾶς προ-
σέφεραν ἀμέσως καφέν και καπνοσύριγγας, μᾶς ἠρώτησαν δέ ἂν τις
ἐξ ἡμῶν προετίμα ναργιλέν ἀντί καπνοσύριγγος. Βεβαίως μᾶς ἦτο

κάπως δύσκολον νά καθήσωμεν εἰς τὰ ντιβάνια ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἄθηναῖοι κάθηνται σπ α υ ρ ο π ο δ η τ ῖ, ἡμεῖς δέ φέροντες στενάς περισκελίδας καί οὐχί φουστανέλλας, ἐκινδυναεῦσαμεν ἀνά πᾶσαν στιγμὴν νά σχίσωμεν τὰς περισκελίδας μας μέ τοιοῦτον τρόπον καθίσματος, Μ' ὄλον ὅτι ὡς ἐπληροφορήθημε ἀργότερον ὁ οἰκοδεσπότης μας εἶχε τρεῖς θυγατέρας, ουδεμίαν τούτων εἶδομεν, διότι τὰ ἀύστηρά ἑλληνικὰ ἔθιμα, ἀπαγορεύουν εἰς τὰς γυναῖκας ὅταν εἶναι νέαι καί ἀνύπανδροι, νά ἐμφανίζωνται πρό τῶν ξένων ἐπισκεπτῶν. Ὅπως δὴποτε, μόνον ἡ σύζυγος τοῦ οἰκοδεσπότη ἐνεφανίσθη ὅταν μῶς προσέφερε τόν καφέν καί τὰ μακρὰ τσιμπούκια ἢ καπνοσύριγγας, ἐνῶ οἱ οἰκοδεσπότης ἦναπτε τήν ἴσκαν του διά νά ἀνάψωμεν τὰς καπνοσύριγγάς μας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις λοιπόν Γιάνκο μου, ὅτι τήν ἐποχὴ ἐκεῖνη πού δέν ὑπῆρχαν ἀκόμη τσιγάρα, οὔτε κἂν τσιχαρόχαρτο γιά νά στρίβεται ὁ καπνός ὅπως ἀργότερα, τό τσιμποῦκι ἦτανε ὁ μόνος τρόπος γιά νά καπνίσῃ κανεῖς καί οἱ φιλόξενοι οἰκοδεσπότες προσέφεραν καί τσιμπούκια στούς ἐπισκεπτες των. Φαίνεται ὅμως ὅτι στίς ἐπαρχίες καί ἰδίως στά νησιά, ἦτανε πολυτελέστερα τὰ σπίτια. Ὅριστε, διάβασε ἐδῶ μιὰ περιγραφή τοῦ ἰδίου, τοῦ Χριστοφόρου Νέζερ ἀπό τήν "Ἀνδρο

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀπό τήν "Ἀνδρο ; Πῆγε καί στήν "Ἀνδρο ὁ Νέζερ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ποῦ δέν πῆγε ; Διάβασε λοιπόν ἐδῶ γιά νά πάρωμε μιὰ ἰδέα ἀπό τὰ νησιώτικα σπίτια, τοῦ 1835.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάσει) Ὁδηγήθημεν εἰς τήν οἰκίαν τινός, ὅστις ὠνομάζετο Βερίκος ἢ Βερύκιος. Οὗτος ἦτο γηραιός, ὑψηλός καί ~~εὐκαρπύς~~ εὐσαρκος ἀνὴρ, ἡ δέ περιβολή του ἦτο ἡ τῶν νησιωτῶν. Δεχθεῖς ἡμᾶς λίαν φιλοφρόνως, μᾶς εἰσήγαγεν εἰς τήν αἴθουσαν, ὅπου εἶδομεν ἄνωθεν τῆς ἐστίας, μέγα κάτοπτρον, μέ πλατύ καί χρυσοῦν πλαίσιον, εἰκόνας δέ ἀνδρῶν καί γυναικῶν ἐπί τῶν τοίχων ὅλας ἐζωγραφισμένας κατὰ τόν τρόπον τῶν Ἑνετῶν πατρικίων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ φαίνεται ότι ή πολυτέλεια στά νησιά, ήτανε πολύ πιο συνη-
σμένη από τήν 'Αθήνα καί τό Ναύπλιο. Διάβασε παρακάτω νά δής.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Πρό τής έστίας, υπήρχε μικρά τράπεζα έν κυπαρίσ-
σου καί έπεξεργασμένη δι' έλέφαντος. Γύρω της τέσσαρα καθί-
σματα πλουσίως κεχρυσωμένα καί κεκαλυμένα δι' έξαμίτου ύφά-
σματος βαθέος πρασίνου... (φυσικά) Δι' έξαμίτου ύφασματος.
Αυτό τό έξάμιτο ύφασμα τί νά 'τανε άραγε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' έγώ δέν τό ήξερα καί άνοιξα λεξικά για νά τό μάθω. Τό έξά-
μιτο αυτό, ήτανε ένα είδος βελούδο πού τό ύφαιναν στά νησιά
του Αίγαίου από τά μεσαιωνικά χρόνια μέ έξη κλωστές.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νά πού μάθαμε καί κάτι. Αυτό λοιπόν τό σπίτι, ήτανε ένα κοινό
νησιώτικο σπίτι, από τά συνηθισμένα. "Ας διαβάσωμε λοιπόν καί
παρακάτω. (Διαβάζει) Είς έν νεύμα του οίκοδεσπότου, ή σύζυγός
του προσήλθε κομίζουσα, γλυκό, καφέν καί ~~κατακόκκινα~~ ναογι-
λέδες μέ στόμα από ήλεκτρον. "Ομως οί πειναλέοι μας στόμαχοι
έζήτουν στερεωτέραν τροφή από καφέ καί γλυκό, διότι από τής
πρωΐας δέν είχομεν φάγει παρά μερικά ψά, όλίγον τυρόν καί
άρτον. φαίνεται ότι οί Έλληνες γενικώς είναι λιτοδίαιτοι
καί πολλάκις παρετήρησα ότι έν πλήρες γεύμα πού άρκει μέ δυ-
σκολίαν δ' έ ν α γερμανόν, φθάνει διά τέσσαρας καί πέντε Έλ-
ληνας...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντως φαίνεται ότι δέν έφαγαν καλά εκείνη τήν ήμέρα ό Χρι-
στόφορος Νέζερ καί ή συντροφιά του, αλλά ικανοποιήθηκαν τήν
έπομένη, σ' ένα άλλο χωρίο τής "Ανδρου τά 'Αποίκια. Διάβασε
παρακάτω Γιάγκο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Τήν έπομένην μετέβημεν εις τό χωρίον 'Αποίκια
νά αναζητήσωμε κάποιον κύριον Νέγρην, κυργοδεσπότην παλαιόν,
ώς μάς είχον πληροφορήσει έν Ναυπλίου, διά τόν όποϊον είχομεν
καί συστατικήν έπιστολήν. Φθάνοντες εις τήν πλατείαν του
χωρίου, εϋρομεν εκεί καφενεϊον κάτωθεν πλατάνου, ό όποϊος

ἤπλωνε κλάδους θαλερούς καί προεφύλασσον τό καφενεῖον ἀπό τὰς φλογεράς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου. Ἐμεῖ, ἦσαν συνηθροισμένοι πολλοί ἐκ τῶν ἀρχόντων. Ἐφερον τό μιρασιατικόν ἑλληνικόν ἔνδυμα, ἦτοι μακρά ἀντεριά, ζωνάρια καί ἀπ' ἐπάνω τόν κλασσικόν τζουμπέν. Εἶχον συναθροισθεῖ γύρω ἀπό δύο πού ἔπαιζον τάβλιον καί συνεζήτουν ζωηρῶς. Ὄταν μᾶς εἶδον ἦλθον εἰς προὔπαντησίν μας καί μᾶς εἶπον τό καλῶς ὠρίσατε. Ἐρωτήσαμεν διά τόν κύριον Νέγρην καί μᾶς παρουσιάσθη ἀνὴρ εὐπρεπής, ὁ ὁποῖος λαβὼν τήν συστατικὴν ἐπιστολήν, μᾶς ἐδέχθη ἐγκαρδίως καί μετὰ χαρᾶς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ἐμεῖς λοιπόν ἀγαπητέ μου Γιάγκο, ἐπίσης ἐγκαρδίως καί μετὰ χαρᾶς θ' ἀκούσωμε τήν φίλη νας Κλειώ σέ κανένα παλαιό τραγοῦδι καί θά συνεχίσωμε ἀργότερα τήν περιγραφή.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου). Γιατί χλωμό φεγγάρι μου

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἔως τώρα, ἀγαπητέ μου Γιάγκο, δέν παραξενεύομαστε ἀπό τήν περιγραφή τοῦ βαυαροῦ ὑπολοχαγοῦ Χριστοφόρου Νέζερ. Εἴνοι ἦταν οἱ ἄνθρωποι, στρατιωτικές βαυαρικές στολές φοροῦσαν καί εἶναι φυσικό ὅταν ἔφθαναν σ' ἓνα ^{νησί} ~~κράτος~~ τοῦ Αἰγαίου, ὅπως τήν Ἄνδρο, νά τοὺς βλέπουν οἱ ἀγαθοὶ νησιῶτες καί νά τοὺς περικυκλώνουν μέ ἀπορία καί θαυμασμό. Ἐμεῖνο πού θά παραξενέψη κι' ἐμᾶς ἀκόμη εἶναι τό γεῦμα πού παρέθεσεν ὁ εὐπατρίδης κύριος Νέγρης στόν πύργο του, σ' αὐτούς τοὺς ξένους.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Παρετέθη καί γεῦμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρόγευμα μεσημβρινό. Μποροῦσε νά μὴν παρατεθῆ ; Νηστικούς θά τοὺς ἀφήνανε τοὺς χριστιανούς ; Ἄς παρακιολογήσωμε λοιπόν τόν βαυαρό ὑπολοχαγό στήν περιγραφή του. Διάβαζε Γιάγκο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶδον εἰς τήν αὐλήν, ἐκ τοῦ παραθύρου, νά περιφέρωνται κοράσια καί νά κυνηγοῦν κατοικίδια πτηνά καθὼς καί τινὰ κοληγόν, φέροντα ὀξύβελόν ξύλινον διά τοῦ ὁποίου σουβλίζονται τὰ ἀρνία. Ὅλα αὐτὰ ἐδείκνυον προετοιμασίαν συμποσίου

ὄμως δέν εἶχομεν νά ἐλπίζωμεν κανενός εἴδους φαγώσιμον πρίν πα-
ρέλθουν τρεῖς ὥραι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φαντάσου λοιπόν πεῖνα πού τούς θέριζε τούς βαυαρούς. Ἄφου
τούς κάλεσε στόν πύργο του ὁ κύριος Νέγρης, ὁ πυργοδεπότης,
ἄρχισαν νά κυνηγᾶνε τίς κόττες, νά τίς σφάζουνε, νά τίς μαδή-
σουνε, νά τίς μαγειρέφουνε γιά νά τίς φᾶνε. Τό ἴδιο καί μέ τό
ἄρνι πού θά σουθλίζανε. Καί τώρα φθάνομε στήν μεγαλύτερη ἐκ-
πληξι τῶν ξένων καί τήν δική μας ἐπίσης.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κατά τάς ἔνδεκα ἐστρώθη ἡ μακρά δρυῖνη τράπεζα, συγγρόνως δέ
παρουσιάσθησαν καί ἄλλοι πολλοί φίλοι τοῦ οἰκοδεσπότη, ὥστε
μετ' ὀλίγων ἐγίναμεν ὅλοι περίπου τριάκοντα. Ὁ κύριος Νέγρης
μᾶς προσεκάλεσε νά καθήσωμεν, ὁ ἴδιος δέ ἐκάθησε πρῶτος ὡς
οἰκοδεσπότης εἰς τήν κεφαλήν τῆς τραπέζης. Δεξιᾶ του ἐκάθησεν
ὁ ἰατρός μας καί ἀριστερά του ἐγώ. Οἱ ἄλλοι ἐκάθησαν κατά βού-
λησιν.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τώρα Γιάγιο πρόσεχε...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἐξεπλάγην ὅταν εἶδον ἕν μόνον καί μέγα ποτήρι-
~~ον καί ἄλλο~~ ον, τοποθετημένον ἐμπρός εἰς τόν οἰκοδε-
σπότην καί κανέν ἄλλο εἰς ὀλόκληρον τήν τράπεζαν. Μόλις
ὄμως ἤρχισε τό δεῖπνον μέ ὀρεκτικιά τινά, χαβιάριον καί σαρδέλ-
λας, ἡ οἰκοδέσποινα κρατοῦσε μεγάλην λάγηνον ἐγξέμισε τό ποτή-
ριον ἐκεῖνο μέ ξανθοκίτρινον χυμόν σταφυλῆς. Ὁ Νέγρης ἔπιασε
τό ποτήριον ἐστράφη πρὸς τόν ἰατρόν καί τό ἄδειασε ὀλόκληρον
Ἡ σύζυγός του τότε ἐγέμισε πάλιν τό ποτήριον τό ὅποῖον ὁ οἰκο-
δεσπότης ~~αὐτός~~ προσέφερεν εἰς τόν ἰατρόν εἰπών ἐπί λέξει : Νά
σέ εὔρω !... Ὁ ἰατρός ἐντελήφθη τό ἔθιμον, ἄδειασε κι' ἐκεῖνος
τό ποτήριον καί τό ἔδωσε εἰς τόν διπλανόν του λέγων ἐπίσης :
Νά σέ εὔρω... Ἔτσι, ἐγινεν ὁ κύκλος, ἐκ δεξιῶν πρὸς τά ἀριστε-
ρά, ἕως ὅτου ἔφθασε καί εἰς ἐμέ. Ἐδίφων πολύ καί τό ἐδέχθην
εὐχαρίστως διότι τό χαβιάριον καί αἱ σαρδέλλαι μέ εἶχον ἐρεθίσει

τόν ούρανίσκιον. "Επιον λοιπόν ἀπλήστως καί ἀπνευστί τό ποτήριον καί καμῶς ἔπινον ἡσθανόμη εὐχαρίστησιν πολλήν, ἀλλά μετ' ὀλίγον παρετήρησα ὅτι ἡ μερίς ἐκείνη τοῦ οἴνου, θά μοῦ διετάρασσε τήν ἰσορροπίαν καί τό λογικόν. Ὁ ἰατρός ὅμως ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστός ζυθοπότης δέν ἐφοβήθη τόν δυνατόν οἴνον τῆς "Ανδρου. "Ἐπιδε τέσσαρα πλήρη ποτήρια καί ἐμεθυσεν. "Ἐτσι ὁ οἰκοδεσπότης τόν μετέφερεν εἰς τήν κλίνην του...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν ἔπαθε λοιπόν ὁ βαυαρὸς ὁ γιατρός. Νόμιζε πῶς πίνει μύρα καί δόσ' του καί κατέβαζε τίς ποτήρες του μέ τό ἀνδριώτικο κρασι. Στό τέλος ἔμεινε τέζα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ ἐνδιαφέρουσες αὐτές οἱ λεπτομέρειες πού ἀναφέρει στ' Ἀπομνημονεύματά του ὁ βαυαρὸς ἀξιωματικός Χριστόφορος Νέζερ. Ὅμως ἄς γυρίσωμε καί λίγο στήν Ἀθήνα μας Δημήτρη μου καί ἄς προχωρήσωμε λίγο στήν ἐποχή... ¹⁸³³ ~~1835~~ θέλεις ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἔχω καμμιά ἀντίρρηση. Ἀπό τὰ ¹⁸³³ ~~1835~~ ὅπου βρισκόμαστε, ἄς μεταφερθοῦμε ἑβδομήντα χρόνια ἀργότερα, στά 1903. Συμφωνεῖς ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀπόλυτα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά μιᾶ ἡμερίδα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ἄς δοῦμε τί παίζουν τά θεάτρα στό τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1903. Τά θερινά θεάτρα εἶναι ἀκόμη ἀνοιχτά καί μετρῶ : Ἐνα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε ἕξι θεάτρα μόνο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κινηματογράφοι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν εἶσαι καλά Γιάνιο. Κινηματογράφος στά 1903 ; Δέν εἶχε ἀκόμη κάνει τήν ἐμφάνισί του ὁ κινηματογράφος στήν Ἀθήνα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐχεις δίκαιο. Λοιπόν ἔχομε ἕξι θεάτρα στήν Ἀθήνα. Καί τί παίζουν ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θά τό βροῦμε ἀμέσως. Νέα Σκηνή, στήν πλατεῖα Ὁμονοίας. Παίζει ὁ θίασος τοῦ Δημητρίου Κοτοπούλη, μιᾶ γαλλική κωμῶδια : Ἡ ἀρπαγή τῶν Σαββίνων Μεγάλη ἐπιτυχία. Παραστάθηκε τρεῖς βραδυές συνέχεια.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τρεις βραδυές. Καί θεωρήθηκε έπιτυχία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά, τί νομίζεις Γιάγκο ; Τότε, ένα θεατρικό έργο παιζότανε μιά ή δυό βραδυές. Καί τό πολύ πολύ, αν άρεσε στόν κόσμο νά τό έπαναλαμβάνανε καί τήν Κυριακή τό απόγευμα. Καί μόνο σέ μεγάλη ανάγκη, ξαναδίνανε τό ίδιο έργο κάποιαν άλλη μέρα σημειώνοντας στό πρόγραμμα : Κατά γενικήν αναζήτησιν, ή κωμωδία του κυρίου Καπετανάκη : 'Ο Γενικός Γραμματεύς.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θέατρον δεύτερον : Νεαπόλεως. 'Η ψυχοκόρη. Δράμα. Ποϋ ήτανε αυτό τό θέατρο Νεαπόλεως ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σήν οδόν 'Ιπποκράτους, μετά τήν οδόν Σόλωνος. 'Εκει όπου θρίσικεται σήμερα ένα μεγαλο γιαράς.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τρίτον : Θέατρον Νέου Φαλήρου : Γαλλική όπερέττα : 'Η κόρη τής Μαντάμ 'Αγκό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέταρτον : Θέατρον 'Αθήναιον. Τό ίδιο πού εΐναι καί σήμερα άπέναντι στό Μουσείο. 'Η ωραιοτάτη κωμωδία : Τόπο στίς γυναΐκες.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πέμπτον : Θέατρον 'Αλάμπρα, Πατησίων καί Χαλκοκονδύλη. Οί Γρεναδιέροι, δράμα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί έκτον : Στόν Πειραιά. Θέατρον Διονυσιάδου. 'Ο καπετάν Γιακουμής, ~~είπα~~ κωμειδύλλιον. Πλήρης όρχήστρα. Τιμητική παράστασις του καλλίστου κωμικου του θιάσου : Κωνσταντίνοϋ Χέλμη. Καί στόπ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'αυτά, στά 1903, πρό έβδομηντα άκριβως έτων. Πόσα πράγματα εχουν αλλάξει ~~από~~ μέσα σ'έβδομηντα χρόνια...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ως καί ή παληά καντάδα άρχισε ν'αλλάζη τότε καί αντί νά κλαφουρίζουνε οί κανταδόροι μέ τά παλαιότερα τραγούδια, άρχιζαν νά τραγουδάνε πιο εύθυμα, χάρις στόν Ρόδιο, τόν συνθέτη Δημήτριο Ρόδιο πού έγραφε τραγούδια σαν τά " Ζαφείρια εΐναι τά μάτια σου...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Ζαφείρια 'ναι...

Ζαφείρια 'ναι τά μάτια σου...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ας προχωρήσωμε τώρα. Σήμερα Γιάγκο μου, οί άγγελίες συνοικε-
σίων στίς έφημερίδες, εΐναι κάτι τό πολύ συνηθισμένο καί κα-
νέναν δέν έκπλήσσει.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πώς νά έκπλήξη άφοϋ ύπάρχει καί έφημερίδα είδική γιά συνοικε-
κείσια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σωστά. Φαντάζεσαι όμως τότε, στά 1903 άγγελία γιά συνοικείσιο!

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ομολογώ ότι κάτι τέτοιο δέν τό φαντάζομαι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ορίστε κύριε άπιστε θωμά. 'Εφημερίς 'Αθήναι . 27 Αύγούστου
1903. Διάβασε έδω.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ζητεΐται γαμβρός. Γαλλίς φιλελληνίς, σκοπούσα νά άποικαταστα-
θη είς 'Ελλάδα, χήρα, παγούσα τό είκοστόν έκτον έτος τής
ήλικίας της καί έχουσα προΐνα τρεΐς χιλιάδες είκοσάφραγμα
είς μετρητά, διαμένουσα δέ είς ένα τών άρίστων ξενοδοχείων
των 'Αθηνών, ζητεΐ σύζυγον έπιστήμονα ή έμπορον, ήλικίας
άπό 30 έως 35 έτών, άναστήματος μέσου, άνευ οίκογενειακών
ύποχρεώσεων, άνήκοντα είς καλήν οίκογένεια, έστω καί πτωχόν.
Αίτήσεις μετά φωτογραφιών άπευθυντέον : Μαντάμ Βέ. Λογιστή-
ριον έφημερίδος 'Αθήναι. Περσοννέλλ. Σοβαρώτατον καί άπόλυ-
τος έχεμύθεια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις λοιπόν ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Βλέπω. Καί βρήκε γαμπρό ή λωλο-φραντσέζα πού εΐχε λυσσάξει
νά παντρευτῆ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό δέν τό ξέρομε, αλλά έγώ τουλάχιστον δέν άμφιαβαλλω.
'Επιστήμονες νέοι καί φτωχοί, πάντα θά ύπάρχουν. Κι' άν έτυ-
χε κανενας συμπαθητικός, όπως θά τόν ήθελε ή Μαντάμ Βέ, σί-
γουρα θά έγινε τό συνοικείσιο, διότι - αυτό εΐναι τό περί-
εργο, ή άγγελία αυτή δέν δημοσιεύθηκε δεύτερη φορά.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Συνεπώς, από τήν πρώτη δημοσίευσιν τῆς ἀγγελίας, πέσανε ἐπάνω στήν νεαρή χήρα τὸ γαμπροί, ὅπως πέφτουνε οἱ ποντικοὶ στό τυρὶ...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά καί κρατᾶμε παληές ἐφημερίδες στα χέρια μας, ἐφημερίδες τοῦ 1903, ἑβδομήντα ἐτῶν, δέν κοιτάζουμε καί λίγο τίς διαφημῆσεις τῆς ἐποχῆς;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν εἶναι ἄσχημη ἰδέα. Ὅριστε μιά ἐντυπωσιακή. Τίτλος : Ὁρολόγια. Καί διαβάζω : Ἀξιότιμοι κύριοι, δέν θέλομεν διὰ τῶν καλῶν τιμῶν καί ποιότητων τῶν ὠρολογίων μας, νά σᾶς ἐπιβάλωμεν νά προμηθευθῆτε πάντες ἀπό ἡμᾶς τὰ ὠρολόγια σας, ἀλλά ἂν εὑρετε τὰς αὐτάς ἢ καλυτέρας τιμὰς ἐπιδιώξατέ τας, ἄλλο μὴν π λ α ν ᾶ σ θ ε. Ἀνδρῖνά χρυσᾶ ἀπὸ 105 δραχμάς ἕως τριακοσίας. Γυναικεῖα χρυσᾶ ἀπὸ 36 δραχμάς ἕως 155. Ἀργυρᾶ γυναικεῖα καί ἀνδρῖνά ἀπὸ 15 δραχμάς ἕως 60. Νικέλινα Βιζιλάντ 10 δραχμάς, νικέλινα Ὁμέγα 30 δραχμάς, νικέλινα Ζενίθ, δραχμάς 36. Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Σπηλιοπούλου, παρά τήν Χρυσοσπηλαιώτισσαν, ὁδὸς Νικίου 64.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εἶδες φτήνεια Γιάγκο μου ; Νά καί μιά ἀγγελία οἰκοδομικῆς φύσεως : Ἑλληνικόν Ἐργοστάσιον Τσιμέντων, ἐν Ἐλευσίνι. Γραφεῖα ἐν Πειριαεῖ, ἀριθμὸς τηλεφώνου 80 !... Τσιμέντα Πόρτλαντ, λιανικῶς 18 λεπτά κατ' ὀνᾶν. Οἱ σάνκοι ἐπιστρέφονται πρὸς τεσσαράκοντα λεπτά ἕκαστος καί οὕτω τὸ τσιμέντον στοιχίζει 17 λεπτά κατ' ὀνᾶν...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί ἐποχή. Σκέφου ὅτι γιὰ ἓνα λεπτό τήν ὀνᾶ γινότανε διαφήμησις. Τόσο πολὺ λογάριαζε ὁ κόσμος καί τήν πεντάρα ἀκόμη. Ἄλλη διαφήμησις ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χαρτοπωλεῖον Δημητρίου Κοκκινάκη. Εἴρεις ποιὸς ἦτανε αὐτός; Ὁ πατέρας τοῦ σημερινοῦ δημοσιογράφου Γιάννη Κοκκινάκη τοῦ καλοῦ μας φίλου καί παποῦς τοῦ Δημήτρη Κοκκινάκη ἐπίσης δημοσιογράφου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τί διαφημήσει ὁ χαρτοπώλης Κοκκινάκης ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μελάνι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σώπαινε βρά ἀδελφέ. Μελάνι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, τό μελανι τοῦ Μενούνου. Κι' ὄρ'στε τί γράφει ὁ Κοκκινάκης. Τό χαρτοπωλεῖον Δ.Κ. Κοκκινάκη, διά τούς γράφοντας. Τό ζήτημα τῆς μελάνης ἀπασχόλησε πολύ τούς ἀρίστους χημικούς τῆς ὑψηλίου. Μέ ἀνυπόκριτον ἐθνικήν ὑπερηφάνειαν καί χαράν, σᾶς πληροφοροῦμεν ὅτι τό ἐν Πάτραις ἔργοστάσιον μελάνης καί Κολώνιας Ἐπαμεινώνδα Μενούνου, ἔχει ἐπιτύχει μελάνην ἐφάμιλλον τῶν εὐρωπαϊκῶν. Τιμαί : Διά φιάλην τοῦ ἑνός κιλοῦ, δραχμαί 2.20 λεπτά. μελάνη ἡμίσεος κιλοῦ δραχμή μία καί εἴκοσι. Ἐνός τετάρτου λεπτά 75 καί φιαλίδιον μικρόν ἀντί λεπτῶν 20.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί διακρίνοντες τίς ρειλάμες τοῦ 1903, ἄς θυμηθοῦμε καί κανένα μεταγενέστερο τραγοῦδι. Ἡ Κλειώ θά τό διαλέξῃ μόνη της.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) "Α ἱ - ἄ ἱ - ἄἱ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νά καί ἄλλη μιά ἐνδιαφέρουσα ρειλάμα. Πρόκειται γιά τό πολυτελέστατο τότε ξενοδοχεῖο τοῦ Νέου Φαλήρου, τό Ἄκταϊον. Ἄκουσέ 'την Δημήτρη : Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, γεῦμα ἐπί τοῦ μεγάλου ἐξώστου, μετά μουσικῆς, πρὸς δραχμάς πέντε κατ' ἄτομον Κρασιά καί ποτὶ πρώτης τάξεως εἰς τὰς συνήθεις τιμάς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικά αὐτές οἱ πέντε δραχμές ἐννοοῦνται γιά τάμπλ'ντ' ὅτ' μέ σοῦπα ἢ κονσομέ, δυό πιᾶτα τουλάχιστον, παγωτό καί τυρί καί φροῦτο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν νομίζω πῶς ἦτανε ἀκριβά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄσφαλῶς ὄχι κι' ὅμως δέν ἦτανε πολλοί οἱ ἀθηναῖοι πού ἀποφασίζανε τρία ἢ τέσσερα τάλληρα γιά μιά συντροφιά ἀνάλογη. Μά πρέπει νά ξέρης κάτι Γιάγιο : Στό Ἄκταϊον ἐγίνοντο τά περισσότερα γεύματα... συνοικεσίων.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή, πώς γινότανε τό συνοικέσιο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τό διετύπωσα καλά. "Η θελα νά πω : Γεύματα γνωριμίας. Κάποιος πού εἶχε νά παντρέφει ἕνα κορίτσι, ἔλεγε σ' ἕνα φίλο του : Δέν ξέρεις κανένα καλό παιδί νά τοῦ δώσω τήν κόρη μου ; Τύχαινε ὁ ἄλλος νά ἐγνώριζε κάποιον νέο καί γινότανε ἡ συνωμοσία. Θά πάρης τόν φίλο σου νά φᾶτε στό 'Αιταῖον. Θά κατεβοῦμε κι' ἔμεῖς μέ τήν γυναῖκα μου καί τήν κόρη μου νά φᾶμε στό Φάληρο κι' ἐνῶ θά περνᾶμε τάχα τυχαίως ἀπό τό τραπέζι σας, θά σηκωθῆς νά μέ καλέσης νά καθήσωμε μαζί.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Η συνωμοσία λοιπόν εἶχε γίνει. Καί δέν τό ξέρανε οἱ ἐνδιαφερόμενοι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αμφιβάλλεις καημένε Γιάγκο ; 'Ο πατέρας τῆς κόρης τό 'λεγε στή γυναῖκα του : Κοίταξε νά εἶναι καλοστολισμένη ἡ Τιτίκα γιατί πρόκειται... ἔτσι κι' ἔτσι... Σ&&
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Συγκίμησις τῆς μαμᾶς, 'Αλήθεια ; Καί εἶναι καλός ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποῦ θές νά ξέρω ; Φίλος τοῦ Πελοπίδα εἶναι... Θά τόν δοῦμε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποῦ νά κρατηθῆ ἡ μαμᾶ. Τό λεγε κρυφά στήν κόρη : Κοίταξε νάσαι καλοπτενισμένη, πρόσεξε στούς τρόπους σου... Μπορεῖ νά εἶναι κάποιος ἐκεῖ πού... καταλαβαίνεις...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί βέβαια καταλάβαινε ἡ ὑποφήφια νύφη. Καί φρόντιζε νά εἶναι ὅσο μποροῦσε πιό χαριτωμένη... Μά ἕνα τέτοιο γεῦμα γνωριμίας θά τοῦ ποῦμε τήν προσεχῆ Κυριακή γιατί σήμερα δέν προλαβαίνομε πιά...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνδεῖα πιάνου) Θέλεις δέν θέλεις βρε μικρό
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.